

NARODNI GOSPODAR

Glasiło Zadružne zveze v Ljubljani.

C. kr. poštne hranilnice št. 64.846.

Telefon št. 216.

Kr. ograde hranilnice št. 15.649.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto, za pol leta dve kroni, za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezna št. 20 vin.

Izhaja 10. in 25. vsakega meseca. Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 30 vinarjev od enostopne petit-vrste, za večkratno inseracijo po dogovoru.

Posredovanje pri prodaji kmetijskih zemljišč.

V varstvo kmetijskega stanu je bila vlada izdala cesarski ukaz z dne 9. avgusta 1915, drž. zak. št. 234., s katerim so se uveljavile važne, dalekosežne omejitve v prometu s kmetijskimi posesti. Ta cesarski ukaz smo bili svoj čas dobesedno priobčili.¹⁾ Takrat smo objavili tudi razloge, vsled katerih je bilo umestno in potrebno uvesti odredbe proti nezdravemu razkosavanju kmečkih posestev.

Kot dopolnilo tega cesarskega ukaza je pred kratkim izšla naredba pravosodnega, poljedelskega in finančnega ministrstva z dne 30. decembra 1917, drž. zak. št. 3. iz l. 1918. Ker ta zadnja naredba, kakor rečeno, le dopolnjuje prvo in je z njo v najožji zvezi, ponovimo na kratko vsebino cesarskega ukaza iz l. 1915., da bo vsa stvar lažjeumljiva.

* * *

Po navedenem cesarskem ukazu iz l. 1915. je prenos lastninske pravice na takih zemljiščih, ki so odmenjena kmetijskemu ali gozdarskemu obratu, s pravnim opraviлом med živimi dopusten le s privoljenjem posebne komisije, ki deluje pri vsakem okrajnem sodišču. Ne zadevajo pa ti predpisi zemljišč, ki so vpisana v deželno desko ali v železniško ali rudniško knjigo ali leže v mestih z lastnim štatutom, oziroma v krajih s pretežno mestnim značajem. Dalje ne velja označena omejitev za taka zemljišča, ki očitvidno presegajo obseg navadne kmetije in jih je že šteti za veleposestva. Predpisi se tikajo torej le pravih kmetijskih zemljišč, zemljišč kmetijskega značaja.

Vendar pa so tudi za prodajo takih zemljišč odrejeni neke izjeme. Tako n. pr. ni potrebno za prenos lastninske pravice dovoljenje komisije, če je dotično pravno opravilo odobrilo sodišče ali upravno oblastvo, če je zemljišče namenjeno za oboroženo moč, za javne naprave ali za kak javni ali občekoristni zavod, za

¹⁾ Narodni Gospodar, št. 17. in 18., z dne 10. sept. 1915.

javni promet, za obrtne, industrijske ali rudniške naprave, za napravo stanovanjskih hiš s pripadajočimi vrti in slednjič, če se pravno opravilo sklene med možem in ženo, med ženinom in nevesto, med sorodniki in osebami v svaštvu do četrtega kolena.

V vseh drugih slučajih ima komisija za promet z zemljišči dovoliti prenos lastninske pravice le tedaj, če to ne nasprotuje splošnemu interesu, da se ohrani krepek kmetijski stan. Naredba hoče doseči, da se kmečka zemlja ne odtuji kmetijskemu obratu in zato naj bi kmečka posest prehajala le v kmečke roke.

Iz teh razlogov mora komisija odreči svoje dovoljenje, če se nabavi zemljišče zato, da bi se povečala veleposest ali bi se porabilo za lovišča. Dovoljenje za prenos lastninske pravice mora komisija tudi odreči, ako je novi pridobitelj zemljišče pridobil le zato, da bi celo ali razdeljeno z dobičkom dalje prodal (razkosal).

Pač je dovoliti prenos lastnine, če ostane posestvo v svojih bistvenih sestavinah ohranjeno in ga bo novi pridobitelj sam obdeloval. Ravno tako naj komisija dovoli prenos lastninske pravice, ako se sicer posestvo razdeli, toda se posazmeni deli porabijo za povečanje že obstoječih malih ali srednjih kmetij ali za povečanje kočarskih posestev, seveda pod pogojem, da se vse to izvrši brez posredovanja osebe, ki bi hotela iz tega vleči dobiček (prekupci). Dopustno je tudi, odpisati od kmečkega posestva kako parcelo in jo prepisati k drugemu kmečkemu posestvu, ako s tako odločitvijo ne izgubi prvo posestvo značaj kmečkega posestva. Kot kmečka posestva je v smislu cesarskega ukaza smatrati vsa v eni roki združena, kmetijskemu ali gozdarskemu obratu služéča zemljišča, katerih povprečni donos ne presega šesternega zneska tega, kar je potrebno za preživljanje rodbine s sedmimi osebami.

Enake omejitve kakor za prenos lastninske pravice potom prodaje, daril ali drugih pravnih dejanj med živimi veljajo tudi za dajatve v zakup za več nego deset let.

* * *

Namen cesarskega ukaza je, zabraniti propadanje kmečkih posestev potom razkosavanja in vsesavanja po veleposestvih. To je splošni namen. Lahko pa nastopijo slučaji, ko bi bilo kvarljivo, strogo se držati teh splošnih načel. V teh izjemnih primerih so morda osebne ali gospodarske razmere zadnjega posestnika take, da je naravnst umestno, da dobi kmetija novega gospodarja. Mislimo si osebno nesposobnega ali zapravljivega ali prezadolžnega posestnika ali takega, ki mu popolnoma manjka delovnih sil. V takih slučajih je propast dostikrat neizogibna. Po vojski bodo taki slučaji mnogo bolj pogosti kakor sedaj. Vdova, ki ji je padel mož na bojišču, stariši, ki so izgubili v vojski edinega sina, bodo nereditkokrat prisiljeni prodati domačijo. V takih izrednih slučajih bi bila nevarnost, da bi se posestva polastil kak špekulant ali kak kapitalist, ki nič ne gleda na ceno, samo da si poveča svoja lovišča, ali kak lesni trgovec, ki bi posekal gozde in posestvo za dolgo časa napravil nerabno.

V takih izjemnih slučajih dovoljuje sicer cesarski ukaz prenos lastninske pravice, nalaga pa obenem dolžnost, naj se poizkusi doseči, da bo kmečko posestvo prišlo v kmečke roke. Na kak način naj bi se skušalo to doseči, v cesarskem ukazu iz l. 1915. ni bilo povedano, ampak je bilo le rečeno, da se bodo podrobnejša navodila izdala naredbenim potom. Po skoraj dve in pol letih je vendar izšla naredba pravosodnega, poljedelskega in finančnega ministrstva z dne 30. decembra 1917, drž. zak. št. 3. iz l. 1918 ki ureja to važno vprašanje glede posredovanja pri prodaji kmetijskih in gozdarskih zemljišč.

* * *

V onih slučajih, kjer je prenos lastninske pravice iz ravnokar navedenih vzrokov sicer umesten, toda je po strogem besedilu cesarskega ukaza prav za prav zabranjem, mora komisija za promet z zemljišči, predno izda dovoljenja za prenos lastninske pravice, poprej obvestiti o nameravani prodaji tisto uradno posredovalnico, ki je od poljedelskega ministrstva za dotični okoliš kot taka določena. Obenem je posredovalnici navesti označbo zemljišča, ime tistega, ki je misli odtujiti (prodati, podariti i. t. d.), ime pridobitelja in bistvene točke iz tozadavnega pravnega opravila (kupne pogodbe i. t. d.). Naloga uradne posredovalnice je, poskrbeti, da pride posestvo v kmečke roke in v ta namen dobiti primerne kupca.

Kot posredovalnice se praviloma določijo zveze kmetijskih zadrug. Če se v kaki deželi določi več posredovalnic, je določiti, ali je v posameznem slučaju obvestilo poslati vsem posredovalnicam ali katerim. Posredovalnice določa poljedelsko ministrstvo in se imenovanje razglasi v državnem zakoniku.

Posredovalnica more zemljišča pridobiti (kupiti) po določbah te naredbe tudi tedaj, ako po njenih pravilih taki posli ne spadajo v njen delokrog.

V štirih tednih po sprejemu obvestila o nameravani prodaji kmečkega posestva ima posredovalnica naznaniti komisiji za promet z zemljišči primerne kupca ali izjaviti, da posestvo prevzame sama. Ako v štirih tednih posredovalnica ne da takega odgovora, potem komisija za promet z zemljišči izda sklep, da se lastninska pravica prenese na prvega pridobitelja (kupca). Vendar pa lahko predsednik zemljiškoprometne komisije ta rok štirih tednov podaljša za nadaljne štiri tedne.

Ako posredovalnica ali od nje določeni sposobni kupec v soglasju s prodajalcem poda pravočasno izjavo, da hoče zemljišče pridobiti (kupiti), potem zemljiškoprometna komisija ne sme dovoliti, da bi se prenesla lastninska pravica na podlagi prvotnega pravnega opravila (prve kupne pogodbe), pač pa naj dovoli, da se lastnina prenese na posredovalnico ali od nje določenega kupca. To velja, kakor rečeno, samo tedaj, ako je prodajalec s tem zadovoljen.

Utegnilo pa bi se zgoditi, da bi prodajalec ne dovolil, da se sme prenesti lastninska pravica na posredovalnico ali na kupca, ki ga ona izbere. Za take slučaje predpisuje naredba (§ 6): „Ako se tekom določenega roka zemljiško-

prometni komisiji naznani, da prodajalec ni sprejel ponudbe posredovalnice ali od nje imenovanega kupca — dasi kupna cena dosega cenilno vrednost zemljišč in dasi se je ponudilo, kupno ceno ob prevzetju zemljišča poravnati v gotovini, v kolikor se ne poračuna z dolgovi in bremen, ki se imajo z zemljiščem vred prevzeti — potem zemljiškoprometna komisija ne sme dovoliti, da bi se lastninska pravica prenesla na podlagi pravnega opravila, ki ji je bilo prvotno predloženo v razsojo. — Pač pa se ima prenos na prvotnega kupca dovoliti, ako ponudba posredovalnice ne odgovarja tem predpogojem.“

Ali ponudena cena dosega cenilno vrednost, se ugotovi na podlagi sodne cenitve, ki je bila morda izvršena v teku zadnjega leta ali jo uradoma odredi predsednik zemljiškoprometne komisije. K cenitvi je povabiti prodajalca in posredovalnico, oziroma od nje določenega kupca. Stroške cenitve ima nositi tisti, ki je stavil ponudbo in pridobi zemljišče, drugače jih pa trpi država (§ 7).

Ako je ugotovljena cenilna vrednost večja kakor ponudena kupnina, more posredovalnica ali od nje določeni kupec ponudbo zvišati do cenilne vrednosti. Povišana ponudba velja kot pravočasno vložena, če se poda pri zemljiškoprometni komisiji tekom treh dni po izvršeni cenitvi ali — če posredovalnica, oziroma od nje določeni kupec pri cenitvi nista bila prisotna — tekom treh dni po dospelu obvestilu o cenilni vrednosti. Povišano ponudbo ima posredovalnica (ali od nje imenovani kupec) staviti tudi prodajalec. — Ako bi v 14 dneh po naznanitvi povišanega ponudka ne došlo zemljiškoprometni komisiji dokazilo, da ga je prodajalec sprejel, potem je postopati po predpisu § 6., kakor je bilo povedano že zgoraj (§ 8).

V slučaju prisilne dražbe kakega kmetijskega ali gozdnega zemljišča ima sodišče o tem obvestiti posredovalnico, ravno tako o ustavitvi dražbenega postopanja. Ako stavi pri dražbi posredovalnica pred sklepom dražbe enako ponudbo kakor najvišji ponudnik, mora se posestvo njej domakniti, če bi po mnenju eksekucijskega komisarja prepustitev posestva najvišjemu ponudniku v smislu predpisov cesarskega ukaza ne bila dopustna (§§ 9 in 10). Ako bi pri prisilni dražbi po mnenju eksekucijskega komisarja prenos lastninske pravice najvišjemu ponudniku nasprotoval predpisom cesarskega ukaza, potem mora eksekucijsko sodišče pred izdajo sklepa o domiku vprašati zemljiškoprometno komisijo, kako ona sodi o dopustnosti lastninskega prenosa. Če v takem slučaju komisija odloči, da prenos lastninske pravice nasprotuje cesarskemu ukazu, mora eksekucijsko sodišče pozvati posredovalnico, naj se v 14 dneh izjavi, ali prevzame zemljišče na podlagi dražbenih pogojev za najvišji ponudek. Če se posredovalnica izjavi, da prevzame posestvo, mora založiti istočasno tudi varščino (vadij). Sodišče mora v takem slučaju domakniti posestvo posredovalnici, drugače ga pa domakne najvišjemu ponudniku (§§ 11 in 12). V smislu teh predpisov je postopati tudi pri nadponudbah in prevzemnih ponudbah (§ 200, št. 1. izvršil. reda). Ako smatra zemljiškoprometna komisija, da bi prenos lastninske pravice ne bil v soglasju z določbami cesarskega ukaza, potem se ima nadponudba zavrniti.

Posredovalnica ima dolžnost, da pridobljeno posestvo čimpreje proda, dotlej pa ga mora sama obdelovati. Če se obresti glavnice, ki se je porabila za nakup posestva, ne morejo pokrivati s tekočimi dohodki, sme posredovalnica zahtevati, da se ji iz državnih sredstev povrne razlika med dohodki in obrestmi glavnice, vendar pa ne več kakor kvečjemu 20/0 nakupne cene in največ za tri leta, oziroma do prodaje posestva. Plačilo pristojbin (procen) se posredovalnici odloži dotlej, da posestvo dalje proda, toda kvečjemu za dobo treh let. Če posredovalnica v tej dobi proda posestvo, se smatra kakor da bi bila kupila posestvo za novega kupca kot njegova pooblaščenka, tako da se pristojbina plača le enkrat (§§ 14, 15, 16).

Naredba je stopila v veljavo z dne 1. februarja 1918.

* * *

Z razglasom poljedelskega ministrstva z dne 29. januarja 1918, drž. zak. št. 26, so bile v naših krajih določene sledeče posredovalnice:

Na Štajerskem: Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem v Gradcu (nemška) in Zadružna zveza v Celju.

Na Koroškem: Koroški deželni hipotečni zavod v Celovcu.

Na Kranjskem: Zadružna zveza v Ljubljani in Zadružna centrala v Ljubljani.

Na Goriškem: Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev v Gorici (sedaj v Ljubljani) in Federazione dei consorzi agricoli del Friuli v Gorici.

V Istri: Gospodarska zveza v Pulju in Federazione dei consorzi industriali economici nella Provincia d' Istria v Poreču.

V Dalmaciji: Zadružni savez v Splitu in Savez srpskih privrednih zadruga na Primorju v Dubrovniku.

Kot posredovalnice so bile po vsej Avstriji imenovane le zadružne zveze. Samo na Koroškem se je ta naloga poverila deželnemu hipotečnemu zavodu, ki je še le pred kratkim začel posloovati. Zakaj se je ravno tu izločila zadružna organizacija, nam sicer ni znano, vendar pa da ta stvar misliti vsakomur, kdor le nekoliko pozna razmere v tej deželi.

Skupščina štajerskega pododbora Zadružne zveze v Ljubljani.

Za leto 1916. se je vršila skupščina štajerskih članic ljubljanske Zadružne zveze v ponedeljek, dne 4. februarja 1918 v Celju. Udeležba je bila prav obilna, skoraj vse članice so poslale zastopnike, katere je pozdravil predsednik dr. Hohnjeee, posebno je pozdravil načelnika Jugoslovanskega kluba g. dr. Korošca, nadalje poslance gg. Pišek, Novak in Vrečko ter ravnatelja centrale, preč. g. Evg. Legata. Nato se je spominjal prerano umrlega predsednika Zadružne zveze dr. Kreka, ki je od leta 1902. predsedoval Zadružni zvezi, kojo je sam ustanovil. Njegovo nesebično delo v prid kmetškemu zadružništvu bode ostalo vsem zadrugarjem v

hvaležnem spominu, vsi zadrugarji bodo delovali v njegovem duhu naprej. Zbo-rovalci so stoje poslušali besede, katere je govoril predsednik pododbora v spomin nepozabnemu dr. Kreku, ki je tako rad prihitel na štajerska združna zborovanja. Nadalje omenja predsednik sedanje razmere, ki nam vелеvajo, da na gospodarskem polju složno postopamo, da pridemo do sodelovanja in združne vzajemnosti. Treba bo najti način, da zedinimo združno delo in združne organizacije. Edina Jugoslavija na gospodarskem polju je bila dr. Krekov ideal. Da povzdignemo narodno gospodarstvo, bomo rabili po vojski mnogo kapitala, katerega so naše denarne zadruge si pridobile, potrebna bo koncentracija našega kapitala in zato v dosego začrtanih ciljev združna vzajemnost.

Po govoru predsednika, kateremu je sledilo živahno odobravanje, je podal nadrevizor Vladimir Pušenjak poročilo o delovanju pododbora.

V letu 1916 — tretjem letu svetovne vojske — se je kmetijsko združništvo na Slovenskem Štajerskem ugodno razvijalo in izkazuje lepe uspehe.

Ustanavljanje novih zadrug je bilo nemogoče, to delo se bo vršilo po vojski, ko bo potrebno ustanoviti še razne vrste zadrug, zlasti nakupovalnih in prodajalnih zadrug, kojih potreba je od dne do dne bolj občutna. Stanje članic je ostalo isto kot v preteklem letu; organizacija je štela 102 posojilnici in 17 gospodarskih zadrug. Posojilnice so večinoma rajfajznovke in sicer 87 po številu, le 15 posojilnic je mešanega ustroja.

Denarne zadruge.

Število članov v letu 1916 je padlo od 27.928 članov na 26.776. Ta pojav izvira iz tega, ker nikdo ne išče posojil, pač pa se ista vračajo in člani, ko povrnejo posojilo, izstopajo iz posojilnic. S padanjem števila članov moramo računati, dokler bo vojska trajala. Denarni promet se je zvišal od 25,785.430 K 2 v na 53,583.024 K 30 v, se je torej več kot podvojil. Naraščanje prometa je posledica velikega dotoka hranilnih vlog in rednega plačevanja obresti ter znatnega odplačevanja glavnice. Stanje hranilnih vlog se je povzdignilo od 19,593.525 K 73 v na 29,445.136 K 90 v. Vsi solidni denarni zavodi izkazujejo mnogo hranilnih vlog, ki pomenijo v denar spremenjeni inventar.

Napačno je iz tega dejstva sklepati, da se je gospodarski položaj kmetškega stanu v vojnem času zelo zboljšal. Ako bi hoteli kmetje imeti isti inventar (živi in mrtvi), kakor so ga imeli pred vojsko, ako bi hoteli imeti svoja posestva tako obdelana, ko v mirnem času, svoja poslopja v ugodnem, dobrem stanju, in ako bi hoteli razpolagati z onimi zalogami, s katerimi so razpolagali v rednih razmerah, bi od obilice vlog, ki so pritekale v času vojske v denarne zavode, ne ostalo prav nič, pač bi pa ostal marsikateri kmet, ki je bil pred vojsko zadolžen, še tudi zadolžen naprej. Mnogokrat se kaže na visoke vinske cene in na ogromne svote, katere dobi kmet za vino.

K temu se mora pripomniti, da je že bil čas, da je vinogradnik, ki je leta in leta delal z izgubo, ki se je moral zadolžiti, ko je prenavljal vinograde, dobil povrnjene svoje stroške in da si je pripravil malo zalogo za slabe vinske

letine po vojski in za čase, ko bodo vinske cene spet nizke in se bo vino zelo težko spravilo v denar. Posledica obilice hranilnih vlog je padanje obrestne mere za hranilne vloge. Popolnoma napačno je in kaže nepoznavanje gospodarskih razmer in razmer na denarnem trgu, kdor zahteva v sedanjih časih jednako obrestovanje kot v mirnih časih.

Že leta 1916. se je od strani pododbora na zadružnih shodih kakor tudi v časopisju opozarjalo na potrebo znižanja obrestne mere in priporočalo, naj bi vse slovenske posojilnice na Slovenskem Štajerskem glede obrestne mere jednotno postopale. Vesel pojav je, da se bliža ta naša želja uresničenju, ker želi Zadružna zveza v Celju, da se določi jednaka obrestna mera za hranilne vloge slovenskih posojilnic in priporoča svojim članicam, da se tozadevno z našimi članicami dogovore. S tem korakom odpade za mnoge zadrugre tudi pomislek, da ne morejo znižati obrestne mere z ozirom na ostale posojilnice. Skušnje v zadnjih letih so sicer pokazale, da ni visoka obrestna mera vaba za vlagatelje, temveč ugled zadrugre in zaupanje ljudstva, vendar se še najdejo zadrugarji, ki še preveč upoštevajo visoko obrestno mero, dočim ljudstvo v sedanjem času skoraj prav nič ne gleda na obrestno mero.

Priporoča se, da posojilnice znižajo splošno obrestno mero na $3\frac{1}{2}\%$, kar je že mnogo posojilnic letos storilo, precej že celo lansko leto. Na ta način bo mogoče posojilnicam, ker obrestujejo Zveze naložbe po 4% , vsaj nekaj zaslужiti, da morejo pokriti svoje upravne stroške, ki so pri zadrugah, ki imajo nastavljeno uradništvo, večje kot pred vojsko, ker morajo plačevati draginjske doklade uradništvu, višje so da pri vseh posojilnicah radi tega, ker se mora plačevati 100% doklada k rentnemu davku. V mnogih zadružnih krogih se premišljuje, ali bi ne kazalo ta povišek rentnine odvaliti na vlagatelje. Rentni davek je namreč davek, katerega posojilnice popolnoma prostovoljno namesto vlagatelja plačujejo, znaša pa v sedanjih razmerah, z vojno doklado vred, pri vseh naših posojilnicah okrog 30.000 K na leto, pri večjih posojilnicah po 1000 K in še več. Z znižanjem obrestne mere bodo posojilnice pridobile sredstva, da bodo lahko same trpele povišek rentnine, ker bi bilo težavno, povzročalo bi namreč zelo mnogo dela, odvaliti rentni davek na vlagatelje, težko izvedljivo pa tudi radi tega, ker bi kmetske posojilnice, oziroma cela organizacija, prišla v silno slabo luč, ako bi ista ta davek odtegovala vlagateljem, dočim bi druge organizacije kakor doslej tudi v bodoče plačevale ta davek same. Posledica zgoraj opisanih razmer je, da so posojila padla od 16,932.560 K 67 v leta 1913 na 16,807.086 K 75 v leta 1914, na 15,146.962 K 83 v leta 1915 in na 11,549.497 K 66 v leta 1916. Posojila bodo padala še naprej, dokler bo trajala vojska, izvršuje se tiho razdolževanje kmetskih posestev, bodo pa začela naraščati kmalu po vojski, ko bo kmet potreboval velike zneske za zboljšanje svojih zemljišč, za popravilo stavb in ko ne bo imel dohodkov iz živinoreje, katere neobhodno potrebuje, ako hoče v rednih razmerah gospodariti, ne pa v razmerah, katere se pričakujejo po vojski. Odvišen denar, ki ga izkazuje celotna organizacija, se je povzdignil od 5,485.737 K 38 v v letu 1915 na 15,160.531 K 78 v, se je torej potrojil. Kredit imajo le tri posojilnice, sedaj samo dve.

Veliko odvišnega denarja povzroča posameznim posojilnicam kakor tudi Zvezam mnogo skrbi, ker ni mogoče za istega doseči primernega obrestovanja, razmere, katere je povzročila vojska. Zadruga so podpisovale v znatni meri vojna posojila in sicer se je podpisalo sedmih vojnih posojil 2,110.000 K, dvakrat toliko, kakor znašajo rezervni fondi zadrug. Mnenje, da naj zadruga velik del vlog naložijo v vojno posojilo, je krivo, ker so vloge last vlagateljev, s katerimi hočejo prosto razpolagati; torej mora vsaka posojilnica biti vsak čas v stanu isto povrniti. Stranke, osobito vlagatelji, so podpisali po prizadevanju posojilnic pri istih, oziroma drugih podpisovalnicah, gotovo nad 5 milijonov kron vojnih posojil. Skrb za likvidnost lastnih vlog, kakor tudi dejstvo, da niti posamezni kapitalisti, niti velike organizacije industrije in trgovine niso drugih sredstev, kakor kvečjemu svoje rezerve, tuintam del delniškega kapitala, nikakor pa ne onih sredstev, katera so kot vloge last strank, ali onih sredstev, ki pomenijo le v denar spremenjen inventar ali zaloge, katera sredstva bodo pa v rednih razmerah rabili za nabavo surovin, za ureditev svojega obrata, naložile v vojna posojila, je bilo merodajno za postopanje kmetских posojilnic.

Čisti dobički posojilnic so narasli od 81.078 K 24 v leta 1915 na 116.102 K 93 v leta 1916. Rezervni fondi posojilnic so narasli od 970.208 K 30 v leta 1915. na 1,079.130 K 87 v leta 1916., je torej prvi milijon kron prekoračen. Rezervni fondi vseh članic na Spodnje Štajerskem pa znašajo 1,118.365 K 70 v, lep uspeh združnega dela na Spodnjem Štajerskem.

Gospodarske zadruga.

16 delujočih gospodarskih zadrug izkazuje zelo lepe uspehe v poslovnem letu 1916. Iste so štejele 2060 članov, število je le malo poskočilo, kar je posledica vojnih razmer, pač pa se je promet podvojil in znašal 2,006.362 K 87 v. Čistega dobička so zadruga napravile 33.373 K 12 v, približno devetkrat toliko, ko v prejšnjem letu. Rezervni zakladi so narasli na 39.234 K 83 v, so se skoraj podvojili. Izgubo izkazujejo 4 zadruga v znesku 1282 K 36 v, ista je manjša ko v letu 1915. in je v treh slučajih posledica vojnih razmer, pri jedni zadrugi pa je nastopila vsled mnogih popravil. Veselo dejstvo je, da so zadruga odplačale velike zneske izposojil in se tako okrepile, da ni le njih obstoj zasiguran, temveč bodo po vojski lahko v večjem obsegu ko dosedaj vršile svoje naloge. Dela se na to, da se pri vseh gospodarskih zadrugah, ki izkazujejo le malo lastne glavnice, zlasti deležev, isti pomnože.

Uspehi v devetem letu delovanja pododbora v Mariboru so v vsakem oziru ojačili organizacijo, ki se bo, prosta vseh ovir, posvetila nadaljnjemu združnemu delu.

Združno delo v bodočnosti.

Uspehi štajerskih kmetских zadrug so tudi v tretjem vojnem letu zelo ugodni, v rednih razmerah bili bi še ugodnejši. Čim dalje trajajo neredne razmere, tembolj se občuti vrzel v naši organizaciji — blagovna centrala za Spodnje Štajersko in potreba skupnega nakupa in skupne prodaje potom že obstoječih

zadrug, oziroma potom nakupovalnih in prodajalnih zadrug, katere se še naj ustanove tam, kjer so dani vsi potrebni predpogoji. O ustanovitvi blagovne centrale in o povzdigi blagovnega prometa se bo razpravljalo na današnji skupščini ter ustvarili potrebni predpogoji za razširjenje blagovnega prometa potom kmet-skih zadrug.

Bolj kakor kedaj poprej bo potrebno, da po vojski kmet vse potrebščine, katere rabi v kmetijstvu, v prvi vrsti umetna gnojila, krmila in semenje, nadalje stroje itd. skupaj nakupuje, da si zasigura dobro blado po primerni ceni, potrebno pa bo delati na to, da dobe trgovine z umetnimi gnojili, krmili in semenjem kmetske organizacije v roke, kar je neobhodno potrebno, ako se želi kmetsko produkcijo zvišati in povzdigniti posamežne panoge kmetijstva. Skupen nakup in skupna prodaja potom združne organizacije z izključenjem nepotrebnih prekupeev itd., pa je potrebna radi tega, da bo mogel kmet po vojski si nabaviti inventar, katerega je moral oddati, da bo mogel izhajati in nositi velika bremena, katera ga čakajo. Država išče razne nove vire dohodkov, dobi iste lahko z upeljavo novih monopolov, na pr. monopolizira naj umetna gnojila, razpečavanje istih naj pa poveri kmetski organizaciji.

Druga važna naloga bo dobiti nadomestilo za združne delavce, tajnike, poslovodje, člane načelstva in nadzorstva, katere smo izgubili. V to svrho bo treba prirejati po vojski tečaje za izobrazbo funkcionarjev, ker bodo zadruge le tedaj uspevale, ako bodo imele sposobne voditelje. Važna naloga združništva, posebno pri nas Slovencih, je, da skrbi za povzdigo raznih kmetijskih panog potom prirejanja tečajev, splošnih gospodarskih, kakor tudi posebnih za posamezne gospodarske panoge, katero nalogo bo vršila organizacija po vojski še v večji meri kakor prej, ker gospodarski pouk v času vojske skoro popolnoma počiva.

Govorilo in pisalo se je v zadnjem času zelo mnogo o konsolidaciji slovenskega združništva. Umestno je, da tudi o tem vprašanju spregovorimo, ker je ravno štajerski pododbor bil isti, ki je vedno delal na to, da se doseže neka jednotnost med slovenskimi zadrugami na Štajerskem. To delo seže že v l. 1911. nazaj, na skupščini v Celju leta 1915. se je sprejel predlog dr. Korošca, da se naj dela za zjedinjenje na združnem polju. Odkrito se mora priznati, da je pretežna večina zadrugarjev na Slovenskem Štajerskem mnenja, da je skrajni čas, da nastopi na gospodarskem polju skupno delo v prid slovenskega kmeta, kakor tudi meščana. Tudi krogi, kateri prej tega niso hoteli uvideti — o vzrokih je najboljšo, da molčimo — prihajajo do prepričanja, da ni mogoče zadrževati gibanja za dosego skupnega dela na gospodarskem polju in za odstranitev vsega, kar onemogočuje skupno delo. Pokazalo se je spet, da so razmere močnejše, ko ljudje in njih stremjenja, zato lahko z zadovoljstvom beležimo, da se pričenja doba skupnega dela.

Kakor že omenjeno, priporočata obe združni organizaciji slovenski jed-notno obrestno mero za vloge, a pri tem ne sme ostati. Za varnost posojilnic kakor tudi porokov je velevažno, da je posameznik član samo jedne zadruge z neomejeno zavezo, zato je v interesu združništva, ako se prične delo v tem

smislu, da uredimo članstvo in da v bodoče nobena zadruga z neomejeno zavezo ne sprejme člana, ki je včlanjen že pri drugi zadrugi z neomejeno zavezo. V naši organizaciji smo s tem delom že par let pred vojsko začeli, isto se da izpeljati, ako vse posojilnice v posameznih okrajih polagoma uredi svoje članstvo, v bodoče pa strogo gledajo na to, da ne sprejmejo kot člana stranke, ki je včlanjena drugod. S takim postopanjem pa se bo po vojski onemogočilo prezadolženje posameznikov, ki so mnogokrat romali od posojilnice do posojilnice, napravili ogromno dolga, a — plačevali poroki, posojilnice pa imele mnogo nepotrebnih sitnosti in dela. Umestno bode tudi, da se uredi okoliši zadrug, da ne bodo več ko dve zadrugi Raiffeisenovki imeli isti delokrog.

Ko bodo nastopile denarne krize, bo velevažno, ako bodo slovenske zadruge glede podeljevanja posojil jednotno postopale. Za likvidnost posojilnic je neprecenljive vrednosti, ako se splošno uvede načelo, da mora vsak posojilojemalec pri Raiffeisenovkah pri vsakem plačilu obresti vsaj 2 do 50/0 glavnice povrniti. Tudi glede poročstva itd. bi bilo velevažno jednotno postopanje. Sodelovanje pri ustanovitvi strokovnih šol naj bo naloga vseh slovenskih zadrug. Ako se bo skupno postopalo, bo mogoče izkoristiti vse dragocene izkušnje, katere je kmetško združništvo napravilo.

Poleg navedenih točk pride v poštev in sicer ne v zadnji vrsti, kar zahteva ugled slovenskega združništva, da se mirno in brez vsakega razburjenja razdruži vse one zadruge, katere ne delujejo ali nezadostno, oziroma nimajo življenjskih pogojev v sebi. Mogoče bi se dala katera izmed teh zadrug povzdigniti, oziroma obuditi k novemu življenju, če se bo pritegnilo k sodelovanju kroge, kateri so dosedaj stali izven zadruge, ako bodo pri isti sodelovali vsi za združništvo vneti in sposobni ljudje v okolišu brez razlike.

Položaj kmetškega stanu po vojski ne bo sijajen, mnogo dela čaka, da se zacelijo rane, katere je vsekala vojna kmetškemu stanu. Kmetško združništvo je poklicano, da sodeluje pri vseh akcijah, kojih namen bo povzdiga kmetškega stanu; zato je potrebno, da vsi združni delavci po vojski še v večji meri, ko pred vojsko, vrše svoje dolžnosti.

* * *

Na predlog poslanca Pišeka se izvolijo v pododbor vsi dosedanji člani pododbora.

Ravnatelj Zadružne zveze v Ljubljani opisuje položaj organizacije, osobito dogodke, ki so povzročili odcepljenje velikega števila kranjskih zadrug in povdarja, da je kljub temu Zadružna zveza v Ljubljani še vedno najmočnejša zadružna organizacija na jugu, najmočnejša po številu članic, kakor tudi po kapitalu. Omenja, da je denarni položaj članic, kakor tudi notranji položaj zelo ugoden, da razpolaga organizacija s 35 milijoni kron odvišnega denarja, in da se zadruge ugodno razvijajo. Glavna naloga bodočnosti je delo za zedinjenje združništva. Skrbeti moramo, da bomo po vojski denarno močni, a skrbeti pa moramo tudi, da bodo naše zadruge likvidne. Ustanovitev zadružne banke je v interesu kmetškega združništva, kakor tudi kmetijstva samega nujno potrebna. Za razširjenje

blagovnega prometa potrebujemo dobro delujoče blagovne centrale, ki naj pospešujejo združni nakup kmetijskih potrebščin in združno prodajo kmetijskih pridelkov. Radi vojne je močno trpela živinoreja, naloga živinorejskih zadrug naj bo zaceliti te rane. Pozabiti pa ne smemo na obrtni stan po naših trgih in mestih, kateremu se da potom zadrug pomagati. Tudi pri preskrbi invalidov bodo morale zadruge sodelovati. S pozivom, da naj nas blagor našega ljudstva bodri k nadaljnjemu združnemu delu in k dosegu boljše bodočnosti je končal ravnatelj centrale svoj lepi govor, katerega so splošno odobraval vsi zborovalci.

Nadrevizor Vladimir Pušenjak poroča o blagovnem prometu v vojnem času in po vojski.

Sprejel se je soglasno predlog, da se kmetijska zadruga v Račjem, jedina skladiščna zadruga na Štajerskem, spremeni v blagovno centralo za štajerske članice in da vse štajerske članice k isti pristopijo.

Pri slučajnostih so se razpravljala pereča gospodarska vprašanja. Govorili so gg. dr. Korošec, Steblovnik, poslanec Novak, poslanec Pišek, župnik Ferme in drugi. Velevažno je, da se je razpravljalo o tem, da se naj ljudstvo navaja k temu, da bi spet pridelovalo lan in izdelovalo domače platno. Zadruge naj pospešujejo to važno akcijo s tem, da nabavijo potrebne stroje itd., kakor se to vrši že na Češkem.

Z zahvalo vsem udeležencem zaključil dr. Hohnjec skupščino, na kateri so se razpravljala mnoga pereča gospodarska vprašanja.

Vestnik Zadružne zveze.

Predložitev računskih zaključkov političnim oblastim. Leto za letom se dogaja, da zahtevajo okrajna glavarstva predložitev računskih zaključkov v nasprotju z določili združnega zakona. Proti tem neopravičenim zahtevam delamo pri Zadružni zvezi že dolgo vrsto let pritožbe, pa vse zastonj. Uradni „šimel“ krevsa vstrajno po potih, katerih je navajen in z vso sigurnostjo se sme pričakovati, da bo prihodnje leto zagrešil isto napako.

Letos je okrajno glavarstvo v Velikovcu razposlalo zadrugam svojega okoliša poziv z dne 28. januarja št. 1097, s katerim jih „vabi“, naj imajo občne zборе tekom bližnjih dveh mesecev in naj mu prepis računskega zaključka in zapisnika o občnem zboru za l. 1917. v smislu § 35. zadr. zak. predlože najkasneje do 10. aprila 1918.

Ni treba še posebej omenjati, da je to prijazno „vabilo“ slovenskim zadrugam sestavljeno v nemškem jeziku.

Ta zahteva v združnem zakonu ni utemeljena. Glede sestavljanja in predlaganja računskih zaključkov prideta v poštev dve določbi združnega zakona, ki sta obseženi v §§ 22. in 35. V § 22., odstavek tretji, je rečeno: „Načelstvo mora najkasneje v prvih šestih mesecih vsakega poslovnega leta objaviti računski zaključek za preteklo poslovno leto z bilanco vred.“ V § 35., odstavek drugi, pa je predpisano, da ima načelstvo prepis odobrenega računskega zaključka in bilance tekom osmih dni po odobritvi predložiti deželnemu mestu potom politične okrajne oblasti.

Okrajno glavarstvo v Velikovcu je rok, ki ga določa § 22. združnega zakona, samovoljno skrcilo skoraj kar za polovico. Dočim daje postava načelstvu za sestavo in predložitev računskega zaključka časa šest mesecev po končanem poslovnem letu, so gospoda pri okrajnem glavarstvu veli-

kovškem meninič tebinič določili rok za predložitev do 10. aprila t. l. Ali za okrajna glavarstva ne velja postava? Mi smo mnenja, da ravno tako, oziroma še bolj kakor za navadne državljane.

Pri svoji zahtevi se okrajno glavarstvo sklicuje na § 35. zadrúžnega zakona. To utemeljevanje pa bi bilo upravičeno le tedaj, če bi bila katera zadruga imela občni zbor že pred 10. aprilom in bi bil občni zbor že pred tem časom potrdil računski zaključek za l. 1916. Samo v takih slučajih

more politična okrajna oblast po § 35. zahtevati, da se ji predloži en izvod bilance in prepis zapisnika o občnem zboru tekom osmih dni po občnem zboru.

Zadrúge pozivamo, naj nam naznanijo vsak slučaj, ko se zahteva od njih kaj nezakonitega, da moremo vložiti pritožbo. Zlasti naj to store, če bi se jim morda protipostavno naložila kakšna globa. Nemške dopise pa naj vračajo, od koder so jih dobile in naj terjajo slovensko dopisovanje.

Razglas.

Podpisana zadruga razglašá, da bo obrestovala hranilne vloge od 1. aprila 1918 dalje

po 3 $\frac{1}{2}$ 0/0

Vlagateljem, ki se ne strinjajo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, svoje vloge dvigniti pred potekom tega roka.

Hranilnica in posojilnica v Sevnici,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Razglas.

Podpisana zadruga razglašá, da bo obrestovala hranilne vloge od 1. aprila 1918 dalje

po 3 $\frac{3}{4}$ 0/0

Vlagateljem, ki se ne strinjamo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, svoje vloge dvigniti pred potekom tega roka.

Hranilnica in posojilnica v Laporju,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Pavlu Preboldu,

registrovane zadrúge z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 7. aprila 1918 ob 8. uri dopoldne v posojilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Poročilo o reviziji.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Posojilnice v Žuženberku,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 19. marca 1918 ob 3. uri popoldne v zadrúžni pisarni.

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadrúžnem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Poročilo nadzorstva.

4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1917.

5. Volitev načelstva.

6. Volitev nadzorstva.

7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne bil sklopčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrúžnikov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor.

Kmetijskega konsumnega društva v Lučah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, ki se bo vršil dne 7. aprila 1918 ob 2. uri popoldne v zadrúžnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklopčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, na istem mestu in po istem dnevnem redu ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

**Kmetijskega društva v Srednji vasi
v Bohinju,**

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 24. marca 1918 ob 3. uri
popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim sporedom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijske zadruge v Račah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 17. sušca 1918 ob 2. uri
popoldan v združnem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva o poslovanju v preteklem letu.
2. Pregled računskega zaključka za preteklo leto.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Govor gospoda nadrevizorja Vladimira Pušenjak.
5. Prememba pravil.
6. Prosti predlogi in nasveti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Lučah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v nedeljo dne 7. aprila 1918
ob 1. uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob napovedani uri občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sostrem,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 14. aprila 1918 ob 3. uri
popoldne v društvenem domu.

Dnevni red:

1. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi bil ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

**Kmečke hranilnice in posojilnice v
Središču,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v četrtek dne 9. maja 1918
ob 8. uri popoldne v uradni sobi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1917.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal pri vsaki udeležbi.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Metliki,

ki se vrši dne 7. aprila 1918 ob pol 9. uri
popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice
v Metliki.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako ne bo ob določenem času zadostno število združnikov, vrši se občni zbor pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom, kjer se bo sklepalo brez ozira na število udeleženihi združnikov.

Vabilo na XX. redni občni zbor

Kmetijskega društva v Gorjah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil v ponedeljek 25. marca 1918
ob pol 4. uri popoldne v dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računov za leto 1917 ter
odobritev računa.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo na X. redni občni zbor

**Hranilnice in posojilnice na Dobravi
pri Kropi,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil 17. marca 1918 ob 3. uri po-
polne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika IX.
obč. zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za
leto 1917.
4. Dopolnilna volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Hrastju,

registrirane zadruge z omejeno zavezo.
ki se bo vršil dne 24. februarja 1918,
ob 3. uri popoldne v Hrastju h. št. 4.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za
l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Oddaja tehtnice v najem.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen vrši se pol ure kasneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na X. redni občni zbor

**Živinorejske in konjerejske zadruge v
Gorjah,**

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se vrši v nedeljo dne 7. aprila 1918 ob
3. uri popoldne v društveni dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računov za l. 1916 ter odo-
britev.
3. Volitev odbora.
4. Prememba pravil.
5. Slučajnosti.

§ 24 pravil. Ako bi pa občni zbor ne
bil zmožen sklepati, tako se vrši čez pol ure
drugo zborovanje, ki ima pravico sklepati
brez ozira na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo k XXII. rednemu občnemu zboru

**Posojilnice in hranilnice v Sv. Križu
pri Litiji,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši na belo nedeljo 7. aprila 1918 ob
3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o
zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za
l. 1917.
4. Slučajnosti.

Ko bi ta občni zbor ne bil sklepčen,
se na istem kraju z istim dnevnim redom
vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo
veljavno sklepal brez ozira na število navzo-
čih združnikov.

K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Preski,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. aprila 1918 ob 3. uri
popoldne v Preski v društvenem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za
l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen vrši se pol ure ka-
sneje na istem mestu in po istem dnevnem
redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na XX. redni občni zbor

I. delavskega konsumnega društva na Jesenicah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil 7. aprila 1918 ob pol 4. ure popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Vabila na redni občni zbor

Kmetskega strojnega društva v Blatni Brezovici,

registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil dne 24. marca 1918 ob 4. uri popoldne v Blatni Brezovici hiš. št. 27.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na izredni občni zbor

Kmetijskega društva v Rečici ob Savinji,

registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se vrši 17. marca 1918 v gostilni A. Fürst. Začetek ob pol 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Volitev načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Mošah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil dne 21. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v Smledniku v društvenem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Rečici ob Savinji,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 17. marca 1918, v gostilni A. Fürst. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Volitev načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi bil ta občni zbor nesklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi, na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki sklepa ne glede na število članov.

Načelstvo

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Rovih,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 19. marca 1918 ob 3. uri popoldne na Rovih v cerkveni dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev rač. zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Selcih,

registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil dne 17. marca 1918 ob 3. uri popoldne v prostorih kmetijskega društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor.
vabi na redni občni zbor, ki se vrši dne
2. aprila 1918 ob 2. uri popoldne v uradni
pisarni.

Dnevni red:

1. Prečitavanje zapisnika zadnjega občnega zbora.

2. Poročilo načelstva in nadzorstva.

3. Odobritev računov za l. 1917.

4. Razdelitev čistega dobička.

5. Predlogi in nasveti.

Ako tisti dan občni zbor ne bo sklepčen, bo tri tedne pozneje t. j. 23. aprila 1918 na istem prostoru in ob isti uri nov občni zbor, ki bo veljavno sklepal pri vsakem številu navzočih udov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Gorjah,
ki se vrši dne 17. marca 1918 ob 3 uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.

3. Volitev načelstva.

4. Volitev nadzorstva.

5. Sprememba pravil.

6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob navedenem času sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Blokah,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 24. februarja 1918, ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Poročilo nadzorstva.

4. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.

5. Volitev načelstva.

6. Volitev nadzorstva.

7. Prememba pravil.

8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bi sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Vabilo za XI. redni občni zbor

Obrtno-kreditne zadruge v Ljubljani,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 20. marca 1918 ob pol 6. uri zvečer v uradnem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Poročilo nadzorstva.

4. Odobrenje rač. zaključka za l. 1917.

5. Razdelitev čistega dobička.

6. Volitev nadzorstva.

7. Volitev cenilne komisije.

8. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Dolu pri Ljubljani,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 24. marca 1918 ob pol 4. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za l. 1917.

4. Volitev načelstva in nadzorstva.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši drug občni zbor z istim sporedom in na istem kraju pol ure kasneje, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo na XXIV. redni letni občni zbor

Podgradske posojilnice in hranilnice,
ki se do vršil dne 4. aprila 1918 ob 2. uri popoldne v zadrugnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo starešinstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Potrjenje računov za leto 1917.

4. Določitev odškodnin v smislu § 20 zadr. pravil.

5. Volitev starešinstva, nadzorstva in razsodstva.

6. Eventualnosti.

Ako bi za drugo uro določeni občni zbor po § 49 zadr. pravil ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure drugi občni zbor na istem prostoru in z istim dnevnim redom.

Starešinstvo.